

[Undervisnings- og forskningsministeren]

ner samarbejder indbyrdes om opgaverne. For at sikre en samlet dækning af behovene for færdiguddannede skal hver amtskommune (og Københavns og Frederiksberg Kommuner) i samarbejde med kommunerne inden for amtskommunen tilvejebringe uddannelseskapa- citet i overensstemmelse med dels egne behov, dels det samlede behov i regionen for færdiguddannede på området.

Amtskommunerne får ansvaret for finansieringen af skoledriften for de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser inden for bi- stands-, pleje- og omsorgsområdet under ét og for de (amts)kommunale videregående social- og sundhedsuddannelser; af sådanne uddannelser findes i dag især sygeplejerskeuddannel- sen. Hermed er amtskommunerne forpligtet til at stille skolekapacitet til rådighed for de ele- ver, der ansættes på uddannelserne i amtskom- munerne og kommunerne, og de studerende, der optages på de videregående uddannelser på området.

Lovforslaget indfører mål- og rammestyring i stedet for detaljstyring.

Samlet skal der opnås udgiftsneutralitet ved den foreslåede omlægning af de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser. Ændringer i forbindelse med elevlønsbesparelser og mer- og mindreudgift vedrørende statens uddannel- sesstøtte ved omlægning af finansieringen af især sygeplejerskeuddannelsen vil over 3 til 4 år give en bloktilskudsregulering på ca. 300 mio. kr., idet fuldt gennemslag forventes i 1993. Her- af er der tale om en besparelse på 200 mio. kr. vedrørende sygeplejerskeuddannelsen, der hø- rer op med at være en elevuddannelse.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lov- forslaget til velvillig behandling i det høje Ting.

Kulturministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg skal tillade mig for det høje Folketing at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkebib- lioteker m.v.

(Lovforslag nr. L 114).

Lovforslaget vedrører ændring af folkebib- liotekslovens kapitel 4, der omhandler skole- bibliotekerne. Forslaget indeholder for det før- ste tekniske konsekvensændringer i forhold til de ændringer i folkeskoleloven, der blev vedta- get i Folketinget i samlingen 1988-89, og som træder i kraft den 1. januar 1990.

For det andet foreslås det, at der indføres en dispensationsbestemmelse i biblioteksloven, således at der kan gennemføres forsøg m.h.t. skolebiblioteksbetjeningen, herunder afprøv- ning af nye former for samarbejde mellem folke- og skolebiblioteker.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige og hurtige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 2:

Forslag til lov om ændring af forskellige skat- telove. (Forenkling af dispensationsbestemmel- ser m.v.)

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).

(Fremsat 4/10 89. Første behandling 10/10 89. Betænkning 11/12 89. Anden behandling 12/12 89. Tillægsbetænkning 12/12 89. Æn- dringsforslag nr. 3-4 af 20/12 89 uden for til- lægsbetænkningen af Jens Thoft (SF) og æn- dringsforslag nr. 5-9 af 20/12 89 uden for til- lægsbetænkningen af skatteministeren).

Der var stillet 2 ændringsforslag i tillægsbe- tænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 2 ændringsforslag af Jens Thoft (SF) samt 5 æn- dringsforslag af skatteministeren (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af *Jens Thoft* (SF):

Til § 1

3) I den under nr. 7 foreslåede affattelse af § 29 R, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Det er dog en betingelse, at den pågældende er fuldt skattepligtig i Danmark.«

Til § 7

4) I den under nr. 1, 3, 4, 5, 8 og 9 foreslåede affattelse af § 8, stk. 1, 1. pkt., § 8, stk. 3, der bli- ver stk. 2, § 8, stk. 4, der bliver stk. 3, § 8, stk. 5, der bliver stk. 4, § 9, stk. 2, og § 9, stk. 4, 2. pkt., udgår ordene »i en del af eller hele den perio- de«, og i stedet indsættes: »i mindst 1 år af den periode«.

Bemærkninger

Til nr. 3

Hvis arvtager bor i udlandet, arver en forskudsafskrivning og derefter vælger at annullere forskudsafskrivningen, skal der ske genbeskatning. Denne beregnes med de skatteprocenter, som ville have været gældende for afdøde, men skatten opkræves hos den i udlandet boende arving. Herved opstår det problem, at hæftelsen er illusorisk, så snart boet er afsluttet.

Ændringsforslaget forventes at indbringe statskassen et merprovenu på 50 mio. kr. årligt. Eller sagt på anden måde: Såfremt ændringsforslaget ikke vedtages, vil det hul, ministerens lovforslag skaber, betyde et årligt provenutab på 50 mio. kr. på dette område.

Til nr. 4

Med det formål at objektivere reglen foreslås, at forudsætningen for skattefrihed er, at ejendommen har været beboet af ejeren eller dennes husstand i mindst 1 år af den periode, hvori denne har ejet ejendommen.

Ministerens forslag kombineret med svar i udvalget har klart dokumenteret, at man kan omgå beskatning ved en eventuel fortjeneste ved blot at flytte ind i ejendommen nogle ganske få dage.

For at objektivere reglen foreslås grænsen sat ved et år. Begrundelsen herfor er, at omkostninger ved køb og salg efter mindre end et års ejertid selv i en stærkt inflationær økonomi vil sluge en normal fortjeneste. Er fortjenesten unormalt stor, ses ingen grund til, at denne ikke beskattes, hvor ejeren eller dennes husstand kun har beboet huset i mindre end et år.

Den af ministeren tilstræbte forenkling er således opnået uden samtidig at skabe et hul for vilkårlige omgæelser.

Ændringsforslag

Af skatteministeren:

Til § 9

5) Paragraffen udgår.

Til § 11

6) Nr. 3 og 4 udgår.

7) Efter nr. 4, der udgår, indsættes som nyt nummer:

»01. § 65, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Reglerne i dette afsnit finder tilsvarende anvendelse på udlodninger foretaget af investeringsforeninger, der udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud.«

Til § 12

8) I stk. 5 udgår »§ 8, nr. 1, og § 9«, og i stedet indsættes: »og § 8, nr. 1.«

9) I stk. 7 udgår »§ 8, nr. 5-7, § 10 og § 11, nr. 3,« og i stedet indsættes: »§ 8, nr. 5, og § 10«.

Bemærkninger

Til nr. 5

Det foreslås, at paragraffen udgår som følge af, at lov om afgift af renter af forbrugslån, jf. lovebekendtgørelse nr. 286 af 3. maj 1989, den 15. december 1989 er ophævet med virkning fra og med afgiftsåret 1988.

Til nr. 6

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at lovforslagets § 8, nr. 6 og 7, udgår.

Til nr. 7

Ændringen er af redaktionel karakter og er en følge af, at selskabsskattelovens § 38 ophæves, jf. lovforslagets § 5, nr. 13.

Til nr. 8

Der er tale om en konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 5.

Til nr. 9

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at lovforslagets § 8, nr. 6 og 7, udgår.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Klaus Hækkerup (S):

I Socialdemokratiet er vi særdeles tilfreds

[Klaus Hækkerup]

med, at den udskydelse af vedtagelsen af dette lovforslag, som vi og SF gennemførte, har ført til, at regeringen har fået bedre tid til at tænke sig om og derfor har besluttet at ændre lovforslaget i den af os ønskede retning. At statsministeren så har valgt at få Folketinget indkaldt mellem jul og nytår for at gennemføre en lovvedtagelse, der lige så godt eller måske endnu bedre kunne være sket den 9. januar 1990, er statsministerens egen sag.

Der er intet i dette lovforslag, der ikke lige så godt kunne vedtages om en måned, uden at der var sket nogen skade derved. Ja, måske havde vi endda fået endnu bedre tid til at tænke os om og til at behandle lovforslaget. Men det er statsministerens afgørelse – og ham om det.

Vi er som sagt tilfreds med, at regeringen har brugt tænkepausen til at indse vigtigheden af at lukke et hul i lovforslaget, som kunne have medført store omgælder.

Men der er fortsat betydelige omgælseligheder. Skatteministerens svar på de mange uddybende spørgsmål, svar, som vi for manges vedkommende først har fået ved 11-tiden i dag, viser, at de øvrige forslag rummer betydelige muligheder for skatteunddragelse eller i bedste fald skatteudskydelse, og skatteudskydelse er jo heller ikke at forklejne i en periode, hvor regeringen planlægger ganske væsentlige fald i indkomstbeskatningen.

Jeg vil gerne nævne en af de ting, som skatteministeren prøver at kommentere i svarene på de spørgsmål, der er stillet.

Det drejer sig om det forhold, at en næringsdrivende, en bygherre, opfører en ejendom, afhænder den til en slægtning og derved kommer ind under de bestemmelser, der er i gave- og afgiftscirkulæret. Der kan så meget vel opstå den situation, at ejendommen opføres til en pris på mellem 900.000 kr. og 1 mio. kr. og afhændes til vurderingsprisen plus/minus 15 pct. Vurderingsprisen vil typisk være omkring 600.000 kr. Den pågældende arving kan derefter bebo ejendommen 1 måned eller måske blot nogle dage, hvorved bemærkes, at det er den pågældendes egen erklæring, skattevæsenet skal lægge til grund, men altså besidde ejendommen ganske få dage for derefter at afhænde den skattefrit med en fortjeneste, der måske kan være 200.000 kr. eller 300.000 kr., samtidig med at bygherren, der har opført ejendommen måske for 900.000 kr., har et tab ved at sælge den på

400.000 kr., som er fradragsberettiget i anden indkomst.

Der er altså ved en kombination af de to bestemmelser åbnet for en ganske betydelig omgælselighed.

Formanden:

Jeg kan høre ordføreren, men jeg kan høre på salen, at det ikke er alle der kan.

Klaus Hækkerup (S):

Ja, det var måske nok værd at lytte, for disse eksempler kommer nok til at dukke op i praksis, hvor alle Folketingets medlemmer vil komme til at møde dem og tage stilling til, om det nu også var en rimelig lovændring at gennemføre.

Da skatteministeren i sit svar til os har sagt, at de ting, vi har påpeget i spørgsmålet, er urimelige, kan jeg supplere med at nævne, at jeg har fundet en ejendom frem, der er handlet pr. 1. maj 1988 til en pris af 1.115.000 kr., og som er vurderet pr. 1. januar 1988 til 670.000 kr. Der er altså en ganske stor margin, som kan handles skattefrit og samtidig give grundlag for underskud hos den, der sælger ejendommen.

Skatteministeren har dog også i sin besvarelse af spørgsmålet sagt, at han synes, forudsætningerne er urealistiske. Men jeg vil godt bede skatteministeren fra denne talerstol meddele, om han er enig i, at der åbnes for store omgælder ved en kombination af de regler, der her er nævnt.

Jeg skal ikke kommentere vores øvrige betæneligheder, dem har vi redegjort for i betænkningen, men jeg vil godt gøre opmærksom på, at det, som nu sker, er, at regeringen fortsat åbner for skattetænkning. Det vil skabe et overordentlig dårligt klima for de kommende overenskomstforhandlinger. Hvorfor i alverden skal almindelige lønmodtagere holde igen på lønkravene, når de samtidig kan se, at de, der har de største indkomster, gennem en lovliv udnyttelse af skattesystemet kan unddrage sig en rimelig og retfærdig beskatning? Hvis de så oven i købet er så uheldige at høre til blandt de 100.000 offentligt ansatte, der står på finansministerens fyreseddel for de kommende år, vil forståelsen sikkert være endnu mindre.

Jeg vil derfor godt opfordre regeringen og skatteministeren til at udskyde vedtagelsen af dette lovforslag i f.eks. en måned og bruge den måned til at finde nogle løsninger, der kan give

[Klaus Hækkerup]

os de ønskede forenklinger, være byrdefordelingsmæssigt forsvarlige og lukke for nogle helt unødvendige omgælsesmuligheder.

Aagaard (KF):

Vi skal ikke fra konservativ side følge hr. Klaus Hækkerups begrundelse for denne udsættelse af tredjebehandlingen, men give udtryk for, at vi på baggrund af, at loven om renter af forbrugslån er ophævet, finder det fornuftigt, at ministeren nu har stillet ændringsforslagene 5-9, og dem kan vi støtte.

Når vi også fra konservativ side kan støtte ministerens ændringsforslag nr. 2, er det, fordi vi på intet tidspunkt har haft ønske om at ændre den gældende retstilstand, men udelukkende om at medvirke til en klar forenkling. Al tvivl er nu fjernet med ændringsforslaget.

Om de øvrige påstande, som S og SF har fremført, skal jeg kun sige, at vi fra konservativ side er parat til at ofre en hel del millimeterretfærdighed på forenklingens alter.

Om SF's forslag skal jeg kun sige, at dem kan vi ikke støtte.

Jens Thoft (SF):

Da vi udskød lovforslag nr. L 2, lov om skatteforenklinger, den lov, der retteligen burde hedde »Lov om tilvejebringelse af nye huller i skattesystemet«, havde man utrolig travlt med at skælde SF ud for at drille regeringen. Men skatteministeren kan da være glad for, at vi fik udskudt reglen, så Folketinget ikke blev fuldstændig til grin ved den ene dag at ville afskaffe renteaftgiften og 2 dage senere at ville vedtage regelforenklinger på samme område, så at der, når loven var væk, ville stå to forenklinger tilbage. Det ville da have gjort dette Folketing fuldstændig til grin.

Ministerens 7 ændringsforslag dokumenterer jo også til fulde, at man ikke havde gjort sit hjemmearbejde ordentligt, det dokumenterer til fulde, at SF havde ret, da vi sagde: Det her, det har vi ingen mulighed for at overskue. Og vi har også dokumenteret, at end ikke ministeren og hans embedsmænd havde evne til at overskue tingene. Det var derfor velbegrundet, at SF fik udskudt lov nr. L 2.

Med de ændringsforslag, der er stillet, har vi fået stoppet ét hul, og det siger jeg ministeren tak for. Det skal han bestemt ikke have utak for, men jeg vil gerne understrege, at der stadig væk er meget store huller.

Hr. Klaus Hækkerup har især interesseret sig for reglen om hushandler, og jeg skal gøre opmærksom på, at SF's ændringsforslag forsøger at løse det, der er ministerens problem, nemlig at objektivere reglerne. Ved at indsætte en 1-års-grænse vil man skattemæssigt kun ramme folk, der har tjent helt ekstraordinært meget på en ejendom. Var der ikke, minister, god grund til netop at ramme den gruppe mennesker? Hvorfor vil ministeren frede den spekulationsmulighed, som hr. Klaus Hækkerup nævnte, og som det klart fremgår af bilagene eksisterer? Det er sådan, at hvis man blot flytter ind i sommerhuset i en enkelt uge, er enhver fortjeneste skattefri. Hvorfor vil ministeren frede den type skatteunddragelse? Det er det ene problem, som jeg synes er meget stort.

Det andet problem, som jeg synes måske er endnu større, er reglen om vedhængende renter. Allerede i dag har ministeren mulighed for at bede pengeinstitutterne om at indberette vedhængende renter på det korrekte indkomstår. Nu vil ministeren forenkle – at forenkle ved ny lovgivning kalder jeg i øvrigt ikke at forenkle – på en måde, som åbner oceaner af huller, og jeg vil i den sammenhæng gerne understrege, at ministerens besparelser er uvederhæftige og løgnagtige. De er fordrejende, så ingen har styr på, hvad det egentlig er ministeren svarer på.

Et godt eksempel er svarene på spørgsmål nr. 79 og 80. Ministeren kommer til det resultat, at der, hvis man investerer jeg tror endda 10 mio. kr., kan spares 6.756 kr. Men det har jo intet med virkeligheden at gøre, hr. minister. Ministeren har f.eks. ikke engang taget i betragtning, og det havde vi endda bedt ham om i spørgsmålene, at regeringen planlægger en nedsættelse af indkomstskatterne.

Hvis man forudsætter indkomstskatterne nedsat, vil der ved at spekulere i vedhængende renter være ganske store summer at tjene. Altså her er det bare ved en umiddelbar betragtning af skatteværdien 63.000 kr., ministeren svindler, men det er 1.000 gange det nettoresultat, ministeren selv kommer til, og det er da ganske meget fup.

I det efterfølgende svar, nr. 80, glemmer ministeren, at forudsætningen er, at den udskudte skat i de efterfølgende år bliver lavere, så her svindler han med 38.500 kr., og da den udskudte skat også er 38.500 kr., svindler han altså med 100 pct.

[Jens Thoft]

Jeg synes det er helt utilladeligt, at vi, når vi beder ministeriet om en række konsekvensberegninger, får sådan en gang – jeg ved ikke om jeg forbryder mig mod forretningsordenen – svindel og humbug. Jeg vil godt vædde med ministeren om, at ordningen for vedhængende renter ikke holder i 3 år.

Det første år opdager få det nemlig. Det næste år skælder folk advokater og revisorer ud, fordi de ikke gjorde opmærksom på reglen. Det er årsagen til, at Advokatrådet henvender sig, for dér er man naturligvis træt af folk, der bag efter kommer rendende og skælder ud over, at man ikke har gjort opmærksom på fiduserne. Allerede det tredje år må ministeren i gang med at afskaffe ordningen, for på det tidspunkt vil enhver idiot – og det er ikke møntet på nogen her i salen tilstedeværende, heller ikke ministeren, af hensyn til forretningsordenen – vil enhver torsk kunne se, at det ikke kan hænge sammen, at det ikke kan accepteres.

Jeg er træt af, at Folketinget på den måde skal holdes for nar. Først laver vi én regel, hvor vi åbner ladeporte for fiduser, og 2-3 år efter må vi komme rendende og stoppe karklude i de huller, ministeren har åbnet.

Om de konkrete ændringsforslag vil jeg sige, at vi støtter ministerens ændringsforslag på nær nr. 7 til § 65, stk. 3. Når vi undlader at stemme til det, hænger det først og fremmest sammen med, at jeg ikke er i stand til helt og fuldt at gennemskue, hvad det handler om, og jeg har haft det problem, at forslaget først er stillet efter, at Folketingets Skatteudvalg færdiggjorde behandlingen af forslagene.

Formanden:

Hr. Jens Thoft interesserede sig for forretningsordenen. Jeg skal sige, at ordet løgnagtighed efter min mening ligger lige på kanten.

Behnke (FP):

Den debat, der har været specielt iværksat på initiativ af partierne S og SF, og de ændringsforslag, som de respektive har stillet og respektive støttet, bærer tydeligt præg af, at man i de ændringer af lovforslaget, som ministeren og regeringen ønsker af foretage, vil sikre, at millimeterretfærdighedshykeriet kan fortsætte for fuld udblæsning.

Vi har aldrig nogen sinde været tilhængere af, at alle skal være lige, og vi har aldrig været

tilhængere af, at Folketinget skal bestræbe sig på at gøre befolkningen lige. Tværtimod skal der være mulighed for, at man med en ekstra indsats også har mulighed for at blive belønnet.

Ændringsforslag nr. 1, stillet af SF, kan vi ikke medvirke til. Man skriver i bemærkningerne til ændringsforslaget, at man hellere vil beholde den nuværende ordning, hvor ministeren har kompetence til at fastlægge reglerne, frem for at få det indskrevet i den gældende lovgivning. Vi har den modsatte opfattelse. Vi mener, det er bedre, at tingene er fastsat i en konkret lovgivningstekst frem for blot at være en bemyndigelse for den til enhver tid siddende minister.

Ændringsforslag nr. 2 kan det undre os at skatteministeren har følt sig foranlediget til at stille. Når det undrer os, er det ikke mindst, fordi der overalt i verden gøres forsøg med anvendelse af aktier og aktieoption i aflønningen af specielt ledende medarbejdere. Men også i spørgsmålet om medarbejderaktier kan man meget let ved at vedtage ændringsforslag nr. 2 komme gruelig galt af sted.

I december 1988 skrev professorerne Michael Møller og Niels Chr. Nielsen et diskussionshæfte, hvor de diskuterede aktieoption som aflønningsform. Deri redegjordes klart og tydeligt for, hvilke fortræffelige muligheder der eksisterer ved at benytte aktier og aktieoption som aflønning af specielt ledende medarbejdere. Det er noget, man specielt i USA har gode erfaringer med.

Vi er bange for, at man med vedtagelsen af ændringsforslag nr. 2 afskærer sig fra den mulighed, og derfor kan vi ikke støtte det.

I dag er der blevet runddelt yderligere ændringsforslag, nemlig nr. 3 og 4 fra SF. Dem kan vi heller ikke medvirke til.

Vedrørende ændringsforslag nr. 5-9 af skatteministeren skal jeg meddele, at vi kan støtte ændringsforslag nr. 5, 7 og 8, men ikke kan medvirke til nr. 6 og 9, og det er selvfølgelig en konsekvens af, at vi ikke kan medvirke til ændringsforslag nr. 2.

I øvrigt kan vi tilslutte os det samlede lovforslag.

Kofod-Svendsen (KRF):

Vi kan støtte de af ministeren stillede ændringsforslag. Jeg forstår det sådan, at ministeren her har prøvet at begrænse den mulighed,

[Kofod-Svendsen]

der måtte være for skattespekulation, og at ministeren har prøvet at vise en imødekomende holdning for at få en bred opbakning. Den indsats fra ministerens side kan vi kun værdsætte.

Så er der stillet et ændringsforslag fra SF om at indføre, hvad man kunne kalde en 1-års-regel. Det har vi overvejet frem og tilbage, men det, vi synes er uheldigt ved SF's ændringsforslag, er, at hvis man køber et hus eller en ejerlejlighed og ens ægtefælle dør, bliver man nødt til af økonomiske grunde at flytte ret hurtigt. Det finder vi uheldigt med denne 1-års-regel, for selv om vi i grunden har sympati for intentionen, nemlig at komme en given spekulation til livs, synes vi, at der er nogle negative virkninger, når der ikke er nogen dispensationsmulighed, og de gør, at vi ikke kan støtte ændringsforslaget.

Sluttelig vil jeg om selve lovforslaget sige, at vi beklager, at man har samlet alt i en stor bunke. Der er et grundsynspunkt, som vi har forfægtet hele tiden, og det er spørgsmålet om arveafgiftslempelsen, hvor vi ikke er enige i lempelsen for samboende, og i konsekvens heraf stemmer vi imod lovforslaget. Men havde ministeren delt det op i en række forskellige delovforslag, kunne vi have stemt for de lovforslag, vi var enige i, og vendt os imod dem, som vi var uenige i. Sådan som ministeren har konstrueret lovforslaget, stemmer vi imod til sidst. Det skal være en opfordring til en anden gang at dele et lovforslag op i flere dele, så man ikke bliver tvunget til enten at gå imod noget, som man er enig i, eller i givet fald stemme for noget, som man er uenig i.

Jeg har udtrykkeligt givet denne stemmeforklaring, fordi der er samlet så meget sammen, at vi sluttelig må stemme imod.

Formanden:

Der skal være mere ro i salen.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg er ked af, at hr. Kofod-Svendsen og jeg ikke har haft lejlighed til at drøfte disse ting i udvalget, men behandlingen er gået så hurtigt, og vi afsluttede udvalgsbehandlingen umiddelbart efter, at vi var færdige i salen fredag før jul. Det er selvfølgelig årsagen til, at hr. Kofod-Svendsen ikke er opmærksom på det forhold, som gør sig gældende med ejendomme.

Hr. Kofod-Svendsen har ret i, at der ikke er nogen speciel grund til at komme efter folk, som af en eller anden grund må flytte på grund af et dødsfald eller lignende. Men det er jo heller ikke tilfældet. Det er det, hr. Kofod-Svendsen skal være opmærksom på. Man kommer ikke efter dem, for forudsætningen for, at der bliver tale om en skattemæssig fortjeneste, er, at ejendommen ved salget indbringer så meget mere, end den er købt for, at man er i stand til at betale mægler, advokat og stempel ikke bare ved købet, men også ved salget. Det er forudsætningen for, at der er en skattepligtig fortjeneste, og det vil jeg bede skatteministeren bekræfte, når han nu skal svare på de bemærkninger, vi har gjort til ændringsforslagene.

Forudsætningen for, at der overhovedet bliver tale om skat, er, at man har tjent så meget, at det har dækket udgifterne både ved køb og salg. For et almindeligt parcelhus til 1 mio. kr. vil det typisk dreje sig om et sted mellem 50.000 kr. og 100.000 kr., og så siger vi, at hvis man er i stand til at tjene mere end det, ser vi ikke nogen speciel grund til, at man beskytter en sådan transaktion.

Hr. Kofod-Svendsen vil jeg gøre opmærksom på, at man dermed også vil undgå de allervorste af de misbrugseksempler, som hr. Klaus Hækkerup gjorde opmærksom på i sin indledning.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Der er den ubestridelige fordel ved at lytte til hr. Jens Thoft tilstrækkelig mange gange, at ordenes værdi devalueres i takt med, at hr. Jens Thoft forstærker dem.

I betragtning af det, som hr. Jens Thoft har ført frem i dag, kunne der være grund til at minde om, hvad lovforslag nr. L 2 overhovedet drejer sig om.

Lovforslag nr. L 2 går simpelt hen ud på at gennemføre en forenkling af en række skatte-regler, fordi nogle dispensationsbestemmelser, som i dag afføder en frygtelig masse administration, hver gang de skal behandles, bliver forvandet fra at være dispensationsbestemmelser til at være rettigheder for den enkelte, simpelt hen fordi der i praksis næsten altid er givet dispensation i de enkelte tilfælde.

Dette lovforslag blev fremsat den 4. oktober. Det er altså ikke sådan, som hr. Jens Thoft forsøgte at give indtryk af, at Folketinget og Folke-

[Skatteministeren]

tingets Skatteudvalg ikke har haft rigelig tid til at behandle lovforslaget. Det har ligget her i flere måneder, og der har været rig anledning til at gennemgå forslaget og stille spørgsmål, men det er altså blevet omfattet af kravet om, at tredjebehandlingen skulle udsættes til i dag.

Det er da rigtigt nok, som hr. Jens Thoft anfører, at jeg til tredjebehandlingen har stillet ændringsforslag om, at ændringen af ligningslovens § 16 b, stk. 1, om tilbagesalg af aktier til det udstedende selskab, skal udgå. Jeg vil også gerne ligeud sige hvorfor: Regeringen havde ikke med det pågældende forslag tilsigtet nogen realitetsændring af den eksisterende retstilstand. Regeringen havde med det pågældende forslag kun ønsket at fjerne en besværlig dispensationsadministration uden at ændre retstilstanden.

Der er så under forhandlingerne i salen og i Folketingets Skatteudvalg rejst stærk kritik heraf ikke mindst fra Socialdemokratiets side. Da det set med regeringens øjne er en lille del af forslaget, og da det ikke sigtede på at ændre den eksisterende retstilstand, har jeg simpelt hen for at bortvejre enhver tvivl om, hvorvidt vi på det punkt ville ændre retstilstanden, sagt, at vi tog det pågældende forslag ud. Jeg vil selvfølgelig gerne medgive, at det er en imødekommeelse af et synspunkt, der stærkt er ført frem fra Socialdemokratiets side. Vi mener, at den kritik, der har været ført frem, har været uberettiget, men vi ønsker at bortvejre enhver tvivl, og derfor tager vi så dette lille element ud af forslaget.

I konsekvens af dette er der stillet en række tekniske ændringsforslag uden for betænkningen, simpelt hen fordi dette ændringsforslag afleder en række andre, og på den baggrund er det fuldstændig urimeligt – og det ved hr. Jens Thoft også godt – at beskynde regeringen for ikke at have gjort sit hjemmearbejde. Hr. Jens Thoft forsøgte at fremstille det sådan, at regeringen burde takke SF bl.a. for den udsættelse, der var sket af tredje behandling, for så nåede regeringen dog at rette op på sit eget forslag.

Hr. Jens Thoft ved udmærket godt, at disse ændringsforslag er af rent teknisk art og kun af født af, at vi har imødekommet et socialdemokratisk ønske ved at stille de ændringsforslag, jeg før omtalte. Det er alt, hvad der ligger i det.

Hr. Jens Thoft beskæftigede sig med den såkaldte parcelhusregel. Der er også af SF stillet

ændringsforslag, hvorefter en forudsætning for skattefrihed er, at ejendommen har været bebodt af ejeren eller dennes husstand i mindst 1 år.

Da det anføres i ændringsforslaget, at formålet er at objektivere reglen, må det skulle forstås sådan, at der altid skal ske beskatning ved afståelse inden for 1 år, også i tilfælde, hvor der efter gældende regler meddeles dispensation. Det gælder f.eks. tilfælde, hvor det er nødvendigt at skifte bolig, fordi arbejdsstedet flyttes, eller tilfælde, hvor ejendommen sælges i anledning af separation, skilsmisse eller ægtefællens død.

Det ville være helt urimeligt, hvis der skulle ske beskatning i disse situationer. På den anden side vil en retstilstand, hvorefter der stadig kan meddeles dispensation i de tilfælde, men hvor 2-års-reglen bare ændres til en 1-års-regel, ikke indebære nogen forenkling. På den baggrund må regeringen altså klart afvise dette og også SF's øvrige ændringsforslag.

Hr. Klaus Hækkerup stillede mig det spørgsmål, om jeg ville afvise, at der som følge af ophævelse af 2-års-reglen bliver omgåelsesmuligheder. Ja det vil jeg afvise! Efter regeringens opfattelse er der i praksis ikke mulighed for spekulationsgevinst. Det er dokumenteret med op til flere eksempler i svar på de spørgsmål, der er stillet, også på det, som hr. Klaus Hækkerup refererede til i sin tale.

Det konkrete eksempel, som hr. Klaus Hækkerup henviste til, har i øvrigt overhovedet ingen sammenhæng direkte med regeringens lovforslag. Lovforslaget indebærer jo alene, at det hidtidige 2-års-krav til beboelsens længde bortfalder. Hvis det arrangement, som hr. Klaus Hækkerup beskrev, kunne gennemføres efter en ophævelse af 2-års-reglen, kunne det såmænd også lade sig gøre efter de gældende regler.

Det, jeg vil sige med dette, er såmænd bare, at det er et fuldstændig urealistisk eksempel, og det har intet direkte med de foreslåede regler at gøre.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg vil først koncentrere mig om ministerens bemærkninger til 1-års-reglen for beskatning af fortjeneste ved salg af ejerboliger.

Ministeren har jo ret i, at SF's bestemmelse er ultimativ i den forstand, at det så ikke mere

[Jens Thoft]

er muligt at blive fritaget for en beskatning, hvis man har solgt ejendommen, før der er gået 1 år. Men jeg vil da gerne bede ministeren – og det var egentlig også det, jeg bad ham om i forbindelse med min debat med hr. Kofod-Svendsen – om at bekræfte, at forudsætningen for, at man overhovedet kan blive beskattet, er, at der er tale om en skattemæssig fortjeneste, og at denne skattemæssige fortjeneste udregnes som forskellen mellem salgssummen og købssummen fratrukket omkostningerne ved henholdsvis købet og ved henholdsvis salget.

Er det ikke rigtigt, hr. minister, at for et almindeligt parcelhus i 1-mio. kr.-klassen – herovre i København er det jo ikke så stort et parcelhus, i Jylland er det noget større – vil disse købs- og salgsudgifter typisk andrage 75.000 kr.? Og er det så ikke også rigtigt, at der er tale om en fortjeneste, som i hvert fald på ejerboligmarkedet ikke er sædvanlig?

Så er det, SF siger: Jamen når man har særlig store fortjenester, så er der ingen speciel grund til at beskytte det. I normalsituationerne med separation og skilsmisse og dødsfald er problemet jo, at folk må sælge ejendommene med tab. Der er jo ingen problemer med beskatning, og derfor er det heller ikke den type, ministeren oplever dispensationsansøgninger om.

Så var der spørgsmålet om rente og om beskatningen af de vedhængende renter. Der er jeg meget ked af, at ministeren ikke besvarede mine konkrete spørgsmål. Er det ikke rigtigt, at i alle de beregninger, ministeren har lavet, undlader han helt, helt bevidst at medtage den skattebesparelse, som vil foreligge, såfremt ifald man forudsætter personskatten nedsat? Og er det ikke også rigtigt, at man så får et ganske fejlagtigt indtryk af ministerens besvarelse, for han kommer til at slutte af med, at der bliver tale om en merskat, mens alle regnestykker foretaget af ærdruelige folk vil vise, at der vil være tale om en ganske betydelig mindre skat.

(Kort bemærkning).

Klaus Hækkerup (S):

Ministeren fremhævede i sit svar til mig, at den omgængelsesmulighed, vi påpegede, også kunne lade sig gøre såvel før som efter ophævelsen af 2-års-reglen. Det er korrekt, men selvfølgelig med den ganske væsentlige forskel, at 2-års-reglen jo vil være gældende og vil tvinge den pågældende til at bebo den pågældende

ejendom i 2 år og dermed i praksis være en hindring for at kunne misbruge reglen.

Og som hr. Glistrup ganske rigtigt gjorde opmærksom på ved førstebehandlingen af dette lovforslag, er de regler, vi fastsætter her, ganske adfærdspåvirkende, og vi kan forudse – og det er det, vi frygter – at ganske mange vil benytte reglen og undgå en egentlig beskatning, ja, endda samtidig opnå et skattefradrag, sådan som jeg påpegede det.

Men når ministeren siger, at det her er uden praktisk betydning, så vil jeg godt spørge ministeren: Hvis det nu viser sig, som vi frygter, at det her vil være adfærdspåvirkende, at der vil komme tilfælde, hvor folk både opnår et fradrag og en skattefri fortjeneste, er ministeren så parat til straks at ændre loven igen, når vi kommer og kan præsentere ham for den slags tilfælde?

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg beder om ordet for at forhindre, at vi får devalueret tilsagn fra ministre.

Jeg forstod, at skatteministeren ville give en mur- og nagelfast garanti for, at der ikke, ved at vi fjerner 2-års-reglen for en- og tofamilieshuse, lukkes op for noget hul. Samtidig står vi med en besvarelse af spørgsmål 78, som bekræfter, at hvis man har et sommerhus, som man lejer ud, og man efter en periode på 1, 2, 3, 4 år vil sælge det pågældende sommerhus og kan sælge det med en betydelig fortjeneste, så vil man, hvis man bare flytter ind i det i én uge – vi er ikke gået til strengen som ministeren, der bare siger »et par dage« – hvis man bare tager én uges ferie i det pågældende sommerhus, unddrage sig alle ejendomsavancebeskatningens normale regler for beskatning af fortjeneste.

Hvordan kan skatteministeren give et svar, der bekræfter den konstruktion til Skatteudvalget, samtidig med at skatteministeren går på Folketingets talerstol og afgiver en garanti, som han siger han kan stå inde for, for at der ikke lukkes op for nogen huller?

Jeg er meget enig i skatteministerens bestræbelser på at lave forenklinger dér, hvor vi kan gøre det uden skade, men jeg vil også meget stærkt appellere til, at vi, når vi laver forenklinger, er bevidst om, hvad det er for nogle adfærdsendringer, vi kommer til at se for så vidt angår udnyttelse af de nye regler.

[Stavad]

Men jeg vil godt have et svar fra skatteministeren på, hvordan han vil forhindre, at den avisning, som han selv har givet, bliver brugt i virkeligheden.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg bliver meget mod min vilje nødt til at rettlede hr. Stavad. Skatteministeren har jo hele tiden og ganske åbent i alle de bilag, vi har fået, erkendt alle de huller, vi har påvist. Gang på gang har han i udvalget ærligt svaret: Ja, sådan forholder det sig. Når vi spørger: Er det muligt at lave 5-årige obligationer eller 10-årige obligationer med renter, der kun udbetales hvert femte eller tiende år, så svarer ministeren rigtigt, som det er: Ja, det kan godt lade sig gøre, sådan nogle findes ikke endnu, og jeg tror heller ikke at sådan nogle kommer.

Men hr. Stavad og jeg ved jo godt, at selvfølgelig kommer sådan nogle. Og derfor er det så kedeligt, at vi har en minister, som ikke rigtig har forstået det. Vi må bære lidt over med ham.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg skal blot svare både hr. Jens Thoft og hr. Stavad og hr. Klaus Hækkerup og sige, at det jo ikke er rigtigt, at jeg har erkendt, at der skulle være stribevis af huller i dette forslag. Jeg har høfligt svaret på alle de spørgsmål, der er stillet, men jeg har samtidig gjort klart opmærksom på, at de eksempler, der er stillet op, er teoretiske, de er urealistiske, og de tænkte arrangementer vil ikke i praksis finde sted. Jeg deler ganske enkelt ikke den socialistiske forestillingsverden, der ligger til grund for spørgsmålene.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg takker skatteministeren for den erkendelse, at det at forsøge at holde sammen på et skattesystem og det at forhindre, at vi lukker op for nye huller, det er måske synspunkter, som det er os, der har en socialdemokratisk opfattelse, der først og fremmest står for.

Men jeg synes ikke, at det her burde have så meget med ismer at gøre. Det handler om at forsøge at lave et skattesystem, hvor folk betaler skat efter ydeevne og ikke efter snydeevne, og det troede jeg egentlig at skatteministeren og

jeg et meget langt stykke vej kunne blive enige om.

Når jeg beder om ordet, så er det for at høre, hvor det er skatteministeren i sin besvarelse af spørgsmål 78 antyder noget om, at det er et teoretisk eksempel, tager nogle forbehold i forhold til den konstruktion, som er stillet op, og som er helt åbenbar. Den vil blive brugt, hvis man forsøger ligningsmæssigt at imødegå konstruktionen. Den vil blive forelagt for vores instanser i Landsskatteretten eller hos domstolene med bekræftelse af, at det var den måde, som skatteministeren mente det her skulle foregå på.

Jeg synes, vi skal lade være med at snakke ismer i denne sammenhæng og i stedet for snakke ganske almindelig jævn skattepolitik og et skattesystem, som jeg synes vi burde have en fælles bestræbelse på at få til at fungere. Og her ser vi altså nogle problemer i ministerens forslag.

Vi vil meget gerne være med til forenklinger, men vi vil også meget gerne have, at vi, når vi laver dem, forsøger at undgå nye skattehuller som det, der lægges op til her.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Det skal så være min sidste korte bemærkning.

Inden vi går til afstemning og reglen om vedhængende renter bliver vedtaget, vil jeg gerne gentage mit tilbud til ministeren fra før. Jeg vil gerne vædde med ministeren om – nu er det jo en minister fra Venstre, så vi kunne passende vædde en flaske Storebæltsmælk primeur, den første, som trafikministeren får bragt over Storebælt, når nu broen er indviet i 1993 – jeg vil godt vædde sådan en god flaske gedigen dansk mælk på, at reglen om vedhængende renter til den tid vil være afskaffet. Tør ministeren tage væddemålet op?

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg vil erklære mig fuldstændig enig med hr. Stavad i, at vi skal beskæftige os med den faktiske og praktiske virkelighed. Det er faktisk det, jeg har forsøgt at gøre i besvarelsen af de meget teoretiske spørgsmål, som Socialdemokratiet og SF har stillet. Vi er faktisk nogle, der mener, at når mennesker flytter fra ét hus til et andet, så er det ikke for at score en kapitalgevinst, men fordi de har brug for at flytte.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg synes, det er beklageligt, at skatteministeren ikke vil svare på det stillede spørgsmål, men snakker udenom.

Vi har her en besvarelse på et af spørgsmålene: spørgsmål 78. Der er ingen forbehold fra ministeren, der er ingen snak om, at det er teori. Det er et spørgsmål, som er hentet ud af virkelighedens verden. Vi ved, at det vil blive brugt, og derfor vil jeg godt vide, hvordan skatteministeren kan stille sig op på Folketingets talerstol og give en garanti. Hvad er sådan en garanti værd, når skatteministeren selv har bekræftet, at den konstruktion uden nogen problemer kan laves og en række andre konstruktioner på tilsvarende måde kan laves, og ikke har taget nogen form for forbehold? Det synes jeg er for dårligt.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 3 uden for tillægsbetænkningen af Jens Thoft (SF) (se foran) forkastedes, idet 64 stemte for, 82 imod.

Ændringsforslag nr. 4 uden for tillægsbetænkningen af Jens Thoft (SF) (se foran) forkastedes, idet 65 stemte for, 81 imod.

Ændringsforslag nr. 1 i tillægsbetænkningen forkastedes, idet 65 stemte for, 82 imod.

Ændringsforslag nr. 2 i tillægsbetænkningen og ændringsforslag nr. 5-9 uden for tillægsbetænkningen af skatteministeren (se foran) vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Forhandling

Jens Thoft (SF):

Jeg er ked af, at vi nu om et øjeblik vedtager dette skatteforslag. Jeg synes også, det er beklageligt, at det er blevet kaldt en forenklingsregel, for det er ikke så meget det, det har at gøre med.

Jeg er også ked af, at ministeren var for fej til at tage væddemålet op. Om 3 år vil den regel om vedhængende renter være afskaffet. Og jeg ved godt, at ministeren siger, at det er ren teori.

Det var også ren teori, sagde ministeren for 14 dage siden, da Folketinget vedtog at afskaffe en række afgifter på hårde hvidevarer efter 1. januar. Da sagde SF: Det her koster penge, hvis ikke vi lader det træde i kraft med det samme, for man får ikke afgifterne hjem, fordi de handlende jo bare leverer varerne i udvalg, og så har de skubbet fortjenesten et kalenderår; og så har de yderligere fået skaffet sig højere varelagerafskrivninger. Så det her koster i realiteten samfundet penge, og ministeren sagde, at det var ren teori, men han kan ved at slå op i aviserne se, at vi igen havde ret.

Jeg er så ked af, at ministeren ikke vil bøje sig for ordentlige argumenter fra folk, der bare har en lille smule forstand på det. Nu er hr. Glistrup ikke til stede, men jeg er sikker på, at hr. Glistrup vil sige: Jamen vi vil da omgående gå i gang med at lave obligationer, som har løbetid 5 eller 10 år, og hvor renten først kommer til indfrielse efter 10 års forløb eller efter 5 års forløb. Og der er da så meget bedre grund til det, som regering, Socialdemokratiet og for den sags skyld også SF jo arbejder med planer om nedsættelse af skatten for den personlige indkomst, samtidig med at skattegrundlaget gøres bredere.

Javel, men så er der da så meget mere grund til netop at spekulere i den fidus. Der er alting at vinde, og der er ingenting at tabe, og jeg er sikker på, at masser af mennesker vil gøre det, og jeg synes altså, det er for dumt, at ministeren lukker sådan en ladeport op.

Jeg er også ked af, at ministeren åbner for, at man kan lave fup omkring arveafgifterne, omkring ejendomsavancebeskatningsloven, sådan som det klart er dokumenteret af hr. Klaus Hækkerup og i udvalgsarbejdet. Det er ærgerligt, at det skal foregå på den måde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 78 stemmer (KF, V, FP, RV og CD) mod 25 (SF og KRF); 44 (S) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den sidste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 88:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove m.v. (Omlægninger i selskabsbeskatningen m.v.).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).

(Fremsat 6/12 89. Første behandling 8/12 89. Betænkning 11/12 89. Anden behandling 12/12 89. Tillægsbetænkning 12/12 89).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Lykketoft (S):

Vi er faktisk nogle, der er optaget af, om man dog ikke kan få samarbejdet herinde i Folketinget til at fungere og fungere bedre, og netop derfor har i hvert fald jeg været bekymret over statsministerens krav om, at den sag, der nu er på dagsordenen, skal færdigbehandles her den 28. december 1989. Ikke fordi det betyder, at vi skal holde møde mellem jul og nytår, men fordi det er en form for handlekraft og magtdemonstration fra statsministerens side, som er udtryk for det modsatte af omtanke.

Statsministeren har det med at polemisere mod ordvalg, vi andre bruger, også ordvalg, vi aldrig har brugt. Jeg synes, statsministeren burde være mere optaget af sagens realiteter, nemlig at det, vi står med udsigt til her, er, at regeringen om et øjeblik gennemtrumfer et frontalt aftalebrud, der forpester samarbejds klimaet her i Folketinget.

Socialdemokratiet har, selv om vi er blevet utrolig dårligt behandlet, gjort os umage for at undgå den situation. Vi har stillet et ændringsforslag, som vi mener regeringen netop burde

have givet sig selv en måneds tid til at overveje og overveje positivt, nemlig forslaget om, at vi om ikke andet så fra 1993 får en avancebeskatning på store aktiesalgs fortjenester, så de spekulationshuller, der åbnes ved en isoleret nedsættelse af selskabsskatten, under alle omstændigheder forhindres.

Socialdemokratiet har stillet dette ændringsforslag for at komme i en situation, som, hvis det kan vedtages, vil indebære, at vi kunne undgå at opfatte det, der nu sker, som et eklatant brud på skatterefterskiftet. Vi har også sagt, at vi var villige til at justere på ændringsforslaget, så det kunne blive modsvaret af tabsfradrag, hvis det var det, der var barrieren, og vi har understreget, at der ikke hermed lægges op til nogen varig afskaffelse af 3-års-reglen i denne form. Men i øvrigt vil forslaget på grund af dets bundfradrag jo betyde, at langt, langt de fleste – formentlig 95 pct. af dem, der ejer aktier – aldrig vil komme i nærheden af en avancebeskatning, fordi det er meget små beløb, de handler for.

Hvis vores ændringsforslag ikke kan vedtages, må vi stemme imod lovforslaget som helhed, fordi vi helt ubetinget må fastholde, at en isoleret nedsættelse af selskabsskatteprocenten er et brud på skatterefterskiftet af 19. juni 1985, hvis lovforslaget gennemføres uden ændringer og uden forståelse med Socialdemokratiet.

Det er blevet fremført, at det ikke var skatterefterskiftet, når aktieselskabsskatteprocenten i 1985 jo var blevet gennemført forud for aftalen om den store skatterefterskiftet. Det er ikke sandt. Denne aktieselskabsskatteforhøjelse blev entydigt og efter krav ikke mindst fra Det Radikale Venstre, men også fra Socialdemokratiet inkorporeret i aftalen. Den daværende skatteminister understregede også, allerede da han foreslog selskabsskatteforhøjelsen i 1985, at han fortsat betragtede det som et element i skatterefterskiftet, og Det Radikale Venstre udtalte i sit betænkningsskildring vedrørende selskabsskatteforhøjelsen dengang, og jeg citerer med formandens tilladelse Det Radikale Venstres betænkningsskildring fra marts 1985:

»Det Radikale Venstres medlem af udvalget ser forhøjelsen af selskabsskatten fra 40 til 50 pct. som et led i den kommende skatterefterskiftet. Forhøjelsen har fra alle sider været betragtet som et vigtigt led i bekæmpelsen af skattetænk-